
Berezyńska

Dzielnice: Praga Południe

Osiedla: Saska Kępa

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości zagranicznych

Rok utworzenia nazwy:

Opis

Berezyna - nazwa miasta w obwodzie mińskim na Białorusi a także dwóch rzek - dopływu Niemna a także dopływu Dniepru. Ta ostatnia wślawiła się bitwą rozegraną 26 - 29 XI 1812 pomiędzy resztkami Wielkiej Armii cesarza Napoleona Bonaparte wycofującej się spod Moskwy a wojskami rosyjskimi.

Ciekawostki

Stan obecny:

Nr 2: **Dom wielorodzinny.** Przedwojenny, w stylu funkcjonalizmu.

Nr 3: **Dom A. Klimaszewskiego.** Powstał w 1935 roku wg proj. Mieczysława Łokcikowskiego.

Nr 4: **Willa.** Przedwojenna, w stylu funkcjonalizmu.

Nr 4a: **Willa.** Przedwojenna, w stylu funkcjonalizmu. Jej lokatorem był **Borys Bułanow** (12 X 1901 - 22 VII 1966) - piłkarz. Urodził się w Moskwie. Jeszcze tutaj został członkiem MKS Nazdar Moskwa, stając się szybko jednym z najlepszych skrzydłowych. W 1919 roku cała rodzina, uciekając przed dyktaturą proletariatu, poprzez Wołkowysk udała się do Warszawy, skąd na wieść o wojnie polsko-bolszewickiej wyjechali do Ostrowa Wielkopolskiego i dopiero pod koniec 1920 roku powrócili na Mazowsze, osiedlając się w Sulejówku. Początkowo grał w Koronie, jednak dość szybko wraz z braćmi Jerzym (29 IV 1903 - 18 III 1980) i Romanem (28 VIII 1913 - 22 II 1945) przeniósł się do Polonii. Świetnie zapowiadającą się karierę napastnika (Jerzy był również napastnikiem a Roman - obrońcą) przerwała w 1926 roku kontuzja. Został przedsiębiorcą budowlanym a także wydawcą pisma "Olimpiada". W 1945 roku wyemigrował z kraju. Zmarł w Buenos Aires.

Nr 6a: **Dom W. Moszyńskiego**. Powstał najprawdopodobniej - jak i pozostałe w tej okolicy - w latach `30 XX w. Jego właścicielem był Waław Moszyński (12 VIII 1892 - 18 X 1953) - inżynier, specjalista w dziedzinie tolerancji i pasowań. Był absolwentem Gimnazjum Filozoficzne Chrzanowskiego w Warszawie, ukończył studia w Instytucie Elektrotechniki i Mechaniki Stosowanej na Wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu w Nancy. Początkowo pracował w przemyśle naftowym, Od 1924 roku był nauczycielem obróbki metali i kierownikiem warsztatów w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn w Poznaniu. Sześć lat później zamieszkał w Warszawie, nostryfikując dyplom na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej i do 1938 roku kierując Wydziałem Technicznym w Instytucie Technicznym Uzbrojenia w Warszawie. Opublikował monografię "Zasady pasowań na tle Międzynarodowego Układu Tolerancyjnego, która stała się najważniejszą w tej dziedzinie na całym świecie. Stał się pionierem polskiej nauki podstaw konstrukcji maszyn, zajmując się w szczególności wytrzymałością zmęczeniową i stochastyczną w budowie maszyn. Prowadził badania w zakresie powiązań prawdopodobieństwa trwałości elementu konstrukcji z określonym dla tego elementu współczynnikiem bezpieczeństwa, tworząc do tego 9-stopniową skalę bezpieczeństwa. Podczas okupacji hitlerowskiej działał w tajnym nauczaniu (początkowo w Wilnie a od 1941 roku w Warszawie, najpierw w Wyższej Uczelni Technicznej a później w Państwowej Wyższej Szkole Technicznej, gdzie zajmował się głównie rysunkiem technicznym). W swym dorobku naukowym miał około 200 norm podstawowych dla budowy maszyn, liczne artykuły naukowe oraz 10 publikacji książkowych (monografie i podręczniki akademickie). Na rok przed śmiercią został kierownikiem zespołowej Katedry Części Maszyn na Wydziale Mechanicznym Konstrukcyjnym Politechniki Warszawskiej.

Nr 7: **Dom A. Kozłowskiego**. Powstał w 1938 roku wg proj. Leonarda Tomaszewskiego i Zygmunta Tarasina.

Nr 8: **Dom i pracownia Henryka Tarkowskiego**. Powstał w 1937 roku wg proj. Zygmunta Tarasina w stylu modernizmu historycznego. Przed wojną działała tu mydlarnia Apolonii Medyńskiej. Henryk Tarkowski (26 XII 1906 - 1 XII 2002) - rzeźbiarz. Był rodowitym warszawiakiem. Ukończył szkołę budowlaną, w 1934 roku Miejską Szkołę Sztuk Zdobniczych i Malarstwa a w latach 1950-54 kształcił się pod kierunkiem Mariana Wnuka w Akademii Sztuk Pięknych, uzyskując dyplom w 1961 roku. Specjalizował się zarówno w rzeźbie monumentalnej, jak i kameralnej, tworząc w drewnie, metalu oraz kamieniu. Był również konserwatorem dzieł sztuki, uprawiał malarstwo sztalugowe i rysunek. W 1961 roku kierował zespołem modelarni "Prozamet-Bepes". Jego najsłynniejsze dzieła to: powstały podczas wojny ołtarz kościoła Chrystusa Króla przy ul. Tykocińskiej, rzeźby "Akt siedzący", "Akt stojący", "Żniwiarka", "Gan-Gun-Yel", popiersia Feliksa Stamma (1953 rok), Stefana Starzyńskiego (gips patynowany - rok 1968) i Fryderyka Chopina (rok 1970), pomnik Ludwiki Wawrzyńskiej dla Szkoły Podstawowej nr 139 Jej imienia oraz współautorstwo projektu Płyty Czerniakowskiej (rok 1951). Był również odpowiedzialny za renowację rzeźb na zwieńczeniu Pałacu Corazzięgo. W połowie lat `60 zamieszkał w domu przy al. Wyzwolenia 14. Przez pewien czas stało tu olbrzymie popiersie kardynała Wyszyńskiego.

Nr 9: **Dom wielorodzinny**. Powstał w 1938 roku w stylu modernistycznym wg proj. Leonarda Tomaszewskiego i Zygmunta Tarasina, jako czynszówka K. Prochmana.

Nr 10: **Dom wielorodzinny**. Powstał w 1936 roku w stylu funkcjonalistycznym wg proj. Stanisława Ogórka. Przed wojną mieszkał tu lekarz neurolog Stanisław Mackiewicz.

Nr 12: **Dom wielorodzinny**. Powstał w 1937 wg proj. Stanisława Barylskiego jako czynszówka małżeństwa Sawickich.

Nr 14: **Dom wielorodzinny**. Powstał przed wojną, wybudowany w stylu funkcjonalizmu.

Nr 16: **Dom wielorodzinny**. Powstał w 1934 roku w stylu funkcjonalizmu wg proj. Stanisława Barylskiego.

Nr 18a: **Dom S. Ejsmonda**. Powstał w 1936 roku w stylu funkcjonalizmu wg proj. Wincentego Oczykowskiego.

Nr 20: **Willa Wandy Fiszer**. Powstała w 1930 w stylu funkcjonalizmu wg proj. Witolda Strachockiego. Mieszkał tu inżynier Tadeusz Rudawski, kierownik Działu Motocyklowego w Biurze Studiów Państwowych Zakładów Inżynierii w Warszawie, który w 1934 roku zaprojektował motocykl Sokół 600 RT (Rudawski - Turystyczny w odróżnieniu od wersji sportowej, projektowanej przez inż. Zbigniewa Moźdzewskiego). W latach 90 XX w. rozbudowano ją o wieżę w narożu i dodano piętro.

Nr 22: **Willa Gójskich**. Powstała w 2001 roku wg proj. Andrzeja Popławskiego i Mirosława Leśniaka, nawiązując do stylu lat 30.

Nr 23: **Dom A. Karpowicza**. Powstał w 1937 roku w stylu funkcjonalizmu wg proj. Henryka Douglasa.

Nr 25: **Pracownia Architektoniczna APA Kuryłowicz & Spółka**. Powstała w 1998 wg proj. własnego.

przed wojną w tym miejscu mieścił się sklep spożywczy prowadzony przez Helenę Dąbrowską.

Nr 26: **Dom Stanisława Rudasia**. Powstał w 1937 roku w stylu funkcjonalizmu wg proj. Zbigniewa Olszakowskiego. W latach `90 dokonano jego nadbudowy. Przed wojną działał tu sklep spożywczy prowadzony przez Leokadię Chmielicką.

Nr 27: **Dom wielorodzinny**. Powstał w 1938 roku w stylu funkcjonalizmu wg proj. Zygmunta Konrada. W latach `70 dokonano jego nadbudowy.

Nr 28: **Dom rodzinny Ordowskich**. Powstał wg proj. Bohdana Lacherta i Józefa Szanajcy w 1936 roku (styl modernistyczny).

Nr 29a: **Dom wielorodzinny**. Powstał w 1937 roku w stylu funkcjonalistycznym wg proj. Mariana Rybczyńskiego i Leszka Dąbrowskiego. Podczas okupacji hitlerowskiej działała tu wypożyczalnia książek Zofii Dąbrowskiej (tajny punkt konspiracyjny) a większość mieszkających tu rodzin ukrywała Żydów, którym udało się uciec z getta.

Nr 34: **Dom wielorodzinny**. Powstał zapewne ok. 1935 roku. Przed wojną swoją siedzibę miał tu skład węgla Jana Wiśniewskiego.

Data nadania nazwy:
